

KI förnekar risker med mobiltelefoni

- Döljer att internationell studie bekräftar risk för hjärntumör

WHO-studien Interphone om hjärntumörrisker av mobilanvändning fann, tvärtemot vad som påstås i ledande svensk press, ökad risk för hjärntumör av mobilanvändning. De svenska Interphone-forskarna från Karolinska Institutet dolde vid presskonferensen att studien visade en trend av ökad risk med ökad användning och ökad tid som förflutit sedan mobilen först började användas.

I motsats till KI-forskarna finner Interphones projektledare det oroväckande att resultaten indikerar att dagens normalanvändare löper ökad risk för hjärntumör. Presentationen av resultatet speglar de enorma ekonomiska intressen som berörs. Mobilindustrin delfinansierade studien.

Risk för normalanvändare

Interphone visar en statistiskt signifikant ökad risk för dödlig hjärntumör för dem som använt mobilen i 1640 timmar eller mer (+40).¹ Fördelat på en tio-årsperiod motsvarar det 27 minuter om dagen, vilket inte är mycket med dagens mått. När man justerat för en brist med kontrollgruppen visas en ännu starkare säkerställd risk för denna användargrupp (+82%) samt då 10 år förflutit sedan mobilen började användas (+118%). Dessa alarmerande slutsatser har förpassats till ett appendix.²

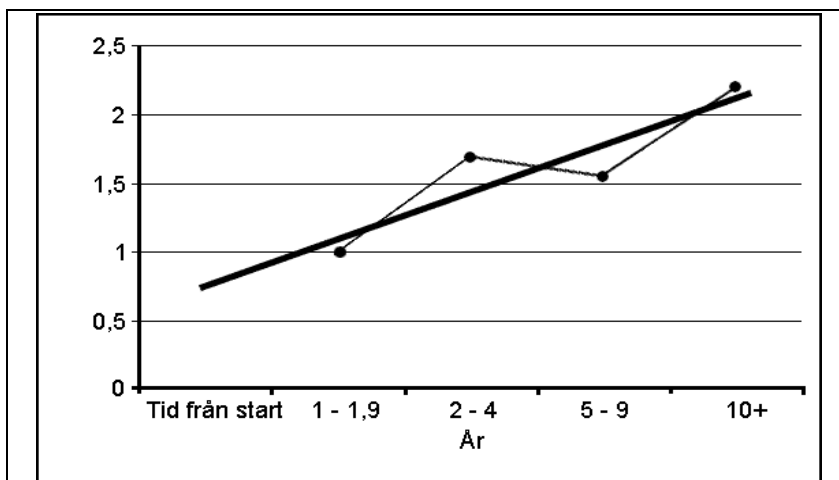
Man fann också en statistiskt säkerställd ökad risk vid "mobilsidan", den sida av hjärnan där tumören uppstod (+96%), och vid den mest exponerade delen av hjärnan (+87%).³ Studien visade vidare en nästan fördubblad risk för de tyngsta användarna av NMT-telefoner (+95). Dessa användare hade längst latenstid, då NMT var den första bärbara telefonen som togs i bruk.⁴

Ökad risk med ökad användning och ökad latenstid Interphones projektledare, professor Elisabeth Cardis, säger:

- Jag anser att vi har ett antal data som visar en möjlig ökad risk bland de tyngsta användarnadarna i vår studie motsvarar små användare i dag anser jag att det är oroväckande.⁵

När KI-forskarna påstår att de inte funnit någon risk för en "regelbunden" användare, talar de om personer som använt mobilen marginellt, med dagens mått mätt. Det är anmärkningsvärt att Interphone-forskarna inte närmare analyserar den tyngsta användargruppen, som i dag motsvarar normalanvändarna, trots att det är hos dem man kan förvänta sig att risken är högst. De klumpas ihop i gruppen "mer än 1 640 timmars total mobilanvändning".

Professor Michael Kundi vid Wiens universitet sammanfattar situationen:

I Appendix 2 visar Interphone en säkerställd ökad risk med ökad latenstid (antal år som förflutit sedan mobilen först började användas).

Källa: Kurva utifrån data från Interphone-studien, Appendix 2

¹ Interphone tab 2. Säkerställd risk: OR=1,4 Se huvudartikeln <http://ije.oxfordjournals.org/cgi/reprint/dyq079>

² Interphone Appendix 2. Säkerställd risk: OR= 2,18 (10+ år) OR= 1,82 (1640+ timmar) Det erkända nyhetsbrevet Microwave News skriver om dessa resultat under rubriker Interphone's Provocative Analysis of the Brain Tumör Risks: [www.microwavewaveenews.com/Interphone Appendix2.html](http://www.microwavewaveenews.com/Interphone%20Appendix2.html)
Appendix 2 finns på: [http://ije.oxfordjournals.org/cgi/data/dyq079/DC 1/2](http://ije.oxfordjournals.org/cgi/data/dyq079/DC%201/2)

³ Interphone tab 4: Säkerställd risk OR "temporal lobe"= 1,87 Tab5:OR mobilsidan (ipsilateral sida) = 1,96

⁴ Interphone Appendix tab 3 Säkerställd risk: OR=1,95 Appendix (Supplementary Data) <http://ije.oxfordjournals.org/cgi/content/full/dyq079/DC1>

⁵ <http://www.loe.org/shows/segments.htm?programID=10-P13-00021&segmentID=1>

— Man måste komma ihåg att den genomsnittliga latenstiden i studien var fem år. Det är omöjligt att upptäcka en ökad risk för hela gruppen med så korta latenstider. Enbart analysen för intensiv användning och lång latenstid är relevant."⁶

Bortser från tunga användare

Anders Ahlbom och Maria Feychting, som båda har anknytning till ICNIRP (se faktaruta), avfärdade vid förra veckans presskonferens på KI de analyser som visat en ökad risk för elakartade tumörer med att studien skulle lida av allvarliga brister

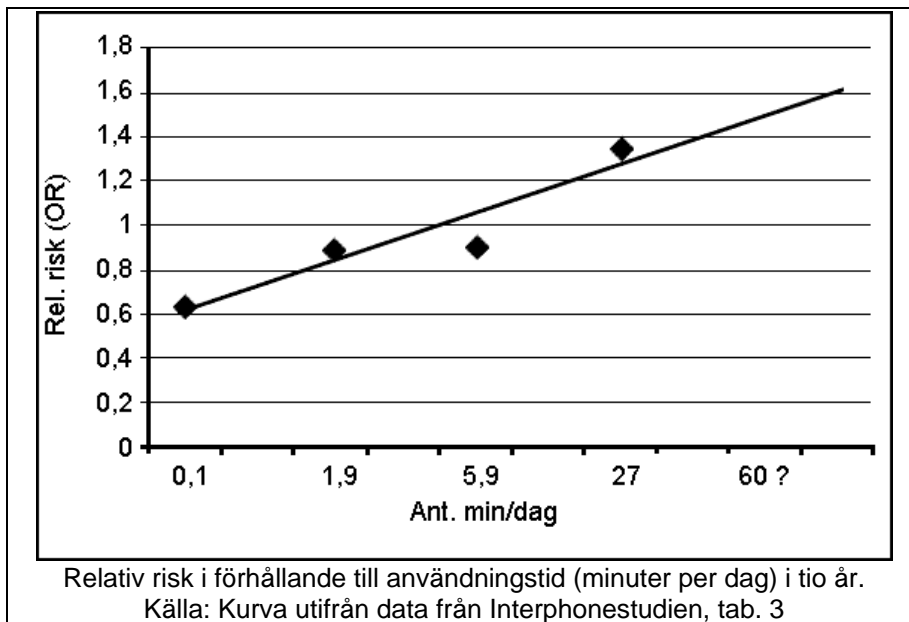
och att de som fått hjärntumör skulle överdrivit sin mobilanvändning samt inte visste vilken sida de använt mobilen vid. De hävdade att de inte funnit något dos-responssamband och att de ökade riskerna för användare över 1 640 timmar därför inte skulle stämma. Professor Maria att det skulle vara "osannolikt" att personer använt mobilen mer än en timma om dagen.

KI-forskarna fokuserade istället på de användare som använt mobilen mindre än 6 minuter om dagen (utslaget på den för hjärntumörer minsta latenstiden tio år). Om de däremot utgått

från den grupp där man kan förvänta sig att upptäcka risken först: de som med tillräcklig latenstid (minst tio år) använt mobilen mest (mer än 6 till 27 minuter om dagen) framträder ett tydligt dos-responssamband.

Interphones projektledare Elisabeth Cardis säger:

"Vi ser en trend för ökade risker med ökad latenstid liksom ökade risker för de tyngsta användarna både för totalt antal samtal och total samtalstid."⁷

Fel om visade cancereffekter

KI-forskarna hävdade vidare att det inte finns någon "tänkbar" hypotes som skulle ge "anledning att tro att det skulle ha effekter i cancersjuklighet". Påståendet är felaktigt:

1) 2004 redovisades REFLEX-projektet, ett omfattande EU-finansierat projekt, omfattande forskarlag över hela Europa, som bland annat visade att mobilstrålning skadar cellers DNA.

"Det går inte längre att hävda att vi inte känner till någon mekanism som kan förklara att mobilstrålning kan orsaka vilken sjukdom som helst hos människor och djur."⁸

2) Professor Hugo Riidiger från Wiens Universitet konstaterade i en rapport 2009:

"Det finns omfattande belegg för att radiofrekvent strålning kan vara cancerogen på flera olika sätt. Den gentoxiska effekten kan i sin tur orsakas av bildandet av fria radikaler och påverkan på cellens naturliga reparationsmekanismer."⁹

3) Att det finns en tänkbar biologisk hypotes framgår också av Interphones studieprotokoll, och var anledningen till att studien skulle göras.

Unga användare löper risk

Slutsatserna som berör personer med en signifikativ mobilanvändning bekräftar resultaten från Hardellgruppens forskning: Mobilen, men även den trådlösa telefonen, ökar risken för hjärntumörer. I en studie 2009 visade de dessutom att unga användare löper mångdubbelt högre risk för dödlig hjärntumör.¹⁰

⁶ E-postkommunikation michael.kundi@meduniwien.ac.at

⁷ Study probes link between cancer and phones <http://www.abc.net.au/lateline/content/2010/s2902097.htm>

⁸ REFLEX final report, 2004

⁹ Riidiger.H.: Genotoxic effects of radiofrequency electromagnetic fields; Pathophysiology, 2009

¹⁰ Hardell, Carlberg: Mobil phones, cordless phones and the risk for brain tumours; Int J Oncol 2009 <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/19513546>

Gruppens forskning har högt internationellt anseende, och bedömdes år 2009 hålla en högre kvalitet än Interphone.¹¹

Undervärderar riskerna

Samtidigt som studien visar ökade risker, lider Interphone av flera "riskhandicap" som undervärderar riskerna. Många resultat för korttidsanvändning indikerar att mobilen skulle skydda mot hjärntumör. Bristerna har påpekats av forskare både inom och utanför Interphone.¹²

Exempel:

1) Användare av trådlösa telefoner (DECT) ansågs oexponerade, trots att de exponeras för liknande strålning.

2) Ett bortfall av icke-mobiltelefonanvändare i kontrollgruppen.

3) En "regelbunden användare" har definierats som en person som använder mobilen en gång i veckan under minst 6 månader.

Professor Joel M. Moskowitz, Direktör vid School of Public Health vid Berkeley-universitetet i Kalifornien, säger:

- Interphone-studien är behäftad med felaktigheter som gör att resultaten snedvridits mot att inte visa skadliga effekter. Ändå visar den skadliga effekter. Hur mycket större skulle dessa ha varit, och vilka ytterligare effekter hade identifierats om studien inte varit felaktig?¹³

Jäviga forskare

Sex år efter avslutad datainsamling och fyra år efter planerad redovisning publicerades Interphone-studien den 18 maj mobilindustrin och ICNIRP kom dessutom att dominera studiens ledningsgrupp.

Mona Nilsson

FAKTA: INCNIRP

INCNIIP är den privata stiftelse som ligger bakom dagens kontroversiella gränsväden som helt bortser från långtidseffekter som cancer, och endast skyddar mot omedelbara uppvärmningseffekter (exponering 6 min). INCNIRP-forskarna anses ha en jävställning då ett fastställt samband mobilanvändning och hjärntumörer skulle slå bort grunden för INCNIRP:s gränsväden, som är av enorm ekonomisk och strategisk betydelse för mobilindustrin.

¹¹ Analysis of cellphone studies finds tumor risk <http://articles.latimes.com/2009/oct/14/science/sci-cel-phones14>

¹² "The International EMF collaborative" A Counter-View of the Interphone Study <http://vimeo.com/8109152>, http://www.radiationresearch.org/pdfs/20100517_emf_collaborative_interphone.pdf

¹³ The Interphone Study: A Call for Cell Phone Health Warnings, J. Moskowitz May 16 2010, jmm@berkeley.edu